

Cena prenumeraty:
w Łodzi
Kwartalnie Mk. 180.
Miesięcznie „ 60.
za roznoszenie
10 mk. miesięcznie.
Z przesyłką poczt.
Kwartalnie Mk. 210.
miesięcznie „ 70.
poza Łodzią egz. 300
w Ameryce 1/2 dolar.
miesięcznie.
KALENDARZYKI

**BUDUJMY
OJCZYZNĘ
zgodą i pracą!**

Niedziela, Dariusza M.
Ponieważ alek, Teofil.

REDAKCJA
w ŁODZI
Al. Kałosiński Nr 41
TELEFON 28.

ROZWIÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Niedziela, dnia 19 grudnia 1920 roku.

Z Warszawy ogłoszenia do pozwolenia przyjmuje wyłącznie „Reklama Polska Jasna 10.”
Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i listów administracji nie odpowiada

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem i w tekście mk 12, z wyjątkiem 3 mk nakładowi mk 7,5) za wiersz na wiersz. Drobne ogłoszenia 1 mk za wyraz najmniej 10. Dla poszukujących pracy 75 i Konduktory 12. Ogłoszenia zamiejs. 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagran. 200 proc. drożej. Stronica przed tekstem i w tekście na ogłoszenia podzielona na sześć lamów za tekstem na 5 lamów. W tekście i przed tekstem przyjmujemy ogłoszenia nekrologi tylko na 1, 2, 3 lamów. **Artykuły bez oznaczenia honorarium uwarunkowane są fakcją za bezpłatne.** Można zamawiać „Rozwój” w ZGIERZU u p. Lacha Kiosk. W Pabjanicach, u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.

Do nabycia w księgarni
**Ludwika
Fiszera**
Piotrkowska 47,

Nowości
Łoziński, Sion i kobieta.
(Z estetyki i z dziejów życia
towarzystwa)

Zbiorowa wydania dzieł:
Asnyka,
Goszczyńskiego,
Kasprowicza,
Konopnickiej,
Kraśińskiego,
Mickiewicza,
Słowackiego,

w ozdobnych oprawach

Dzieła luksusu:
Apuleusz, Amor i Psyche.
Arcta, Słownik języka polskiego, 3 tomy
Baczyński, Dzieje Polski, 2 tomy
Brucner, Dzieje języka polskiego
Chelmońskiego, Album
Gustawicz i Wyrobek, Życie zwierząt, 5t
Kruszyński, Dzieje sztuki starochrześcijańskiej

Kubala, Wojna szwedzka
Maciał, Historia matematyki, 9 tomów
Rutowski, Rok 1863 (63 reprodukcje)
Sanieha, Wspomnienia
Skatkowski, Książki Józef
Sztuka Polska (52 barwne reprodukcje)
Tetmajer, Na skalnym Podhalu

Dla dzieci i młodzieży:
Andersen, Bajki
Czapewski, Kraków
Herz, Czerwony Kapturek
„ Taś — Taś
Lemański, Lis na dworze królewskim
„ Złota rybka
Markowska, Podania Hellady
Reutt, Królewna
„ Z dziejów Litwy
Sierozewski, Bajka o żelaznym wilku

Szepteyka, Jaś — Ptasz
Wilkowska, Dni chałasy, dni kłeski
Wolański, Woja polsko rosyjska 1792
Zawadzka, Opowiadania pani Marliano.

Utrwalenie bytu narodowego w s. jusz wojakowym z Francją.

Przed kilku dniami już podaliśmy szczegóły z wywiadu przedawiciela „East Expressu” prof. Askenazego, delegata polskiego do Ligi narodów. Celem przypomnienia rekapietujemy streszczamy wywody Askenazego.

Mamy obecnie — zaznaczył prof. A. — do czynienia z podwójną akcją przeciw polską z strony Niemiec i Rosji. Jej celem ukrytym jest dążenie do obalenia w ten lub inny sposób nie których zastrzeżeń traktatu wersalskiego, dotyczących Polski. W danej chwili akcję tę prowadzi się z szczególną energią dla dwóch ważnych powodów: 1) kwestja plebiscytu na Górnym Śląsku i 2.) ostateczne rokowania polsko rosyjskie w Rydze. Niem. koła polityczne usiłują przeciwdziałać temu, aby preliminarja pokojowe w Rydze uwiecznione były zawarciem ostatecznego pokoju. Przyczyną tego jest wzgląd, że plebiscyt na G. Śląsku na korzyść Polski skonsolidowanej i wzmocnionej da jej olbrzymią przewagę. Niemcy tymczasem mają nadzieję, że szanse ich powiększą się, o ileby plebiscyt był odłożony i o ileby mieszkańcy G. Śląska mieli wypowiedzieć się za Polską, która jeszcze nie zawarła pokoju i której być może groziłaby nowa inwazja bolszewicka.

Wywody Askenazego znalazły już konkretne potwierdzenie w alarmującym doniesieniu „East Expressu” z 17 b. m., według którego w niemieckim ministerstwie spraw zagr. tuczą się rokowania z przedstawicielstwem bolszewij w Berlinie w sprawie poparcia Niemców przez sojusz przy plebiscytcie górnośląskim. Jako środek mają ku temu służyć ultimatum, dotyczące wycofania wojsk gen. Żeligowskiego z Wileńszczyzny i Galicji Wschodniej; później

zaś, w czasie plebiscytu na G. Śląsku, mają bolszewicy rozpocząć ofensywę przeciw Polsce.

Bolszewicy, jak z faktów wszelkiego rodzaju wynika, energicznie i spieszenie wzięli się do pracy.

Po pierwszej nocy w sprawie Wilna, którą Joffe wręczył Dąbskiemu w Rydze, następuje już druga nota, wskazująca na „wielkie niebezpieczeństwo, jakie grozi Sowdziej od elementów, zebranych w Wileńszczyźnie, a wrogich Rosji”. Nota utrzymana w tonie burliwej ostrości. Jest to tragifarsa, tak cyniczna, jaką tylko bolszewija być potrafi.

Polska, zagrożona przez krecją robotę spisku niemiecko bolszewickiego w swym bycie państwowym, musi postarać się o pomoc, — nie tę tak zwaną moralną, którą dostatecznie poznaliśmy już w roku bieżącym, ale o pomoc konkretną, najbardziej potrzebną w niebezpieczeństwie, t. j. militarną.

I oto nadchodzi z Warszawy wiadomość, że poseł Dubanowicz i koledzy jego z Klubu N. Zjednoczenia Ludowego zgłosili w piątek niezwykle ważny wniosek do laski marszałkowskiej, dotyczący zabezpieczenia dla Rzeczypospolitej Polski pokoju i rozwoju pokojowego. Wniosek ten podliśny już w ostatnim n-rze w streszczeniu; dzisiaj cytujemy go za „Rzeczpospolitą” w dosłownym brzmieniu, a to dla jego ewtl. ogromnego znaczenia dla przyszłości narodu naszego.

Wniosek ów brzmi, jak następuje:

„Dnia 17 marca 1919 r., stwierdziwszy, że Państwo polskie jest państwem szczytnym z mocarstwami szczytnymi”, powziął sejm jednogłośnie następującą uchwałę:

„Sejm wzywa rząd, by przedłożył jaknajprędzej do zatwierdzenia sejmowi zawarte imieniem suwerennej Rzeczypospolitej umowy polityczne, wojskowe i gospodarcze, dające prawny

wyraz faktycznemu sojuszowi Polski z rzeczonymi mocarstwami, w myśl żywotnych interesów państwa polskiego i wspólnych dążeń do ustatnia trwałego pokoju w Europie, zabezpieczającego wszystkie narody od przemocy sąsiadów”.

Niezależnie od powyższej uchwały należy wżać pod uwagę, że przebieg działań wojennych ostatnich w lecie 1920 r., gdy krótko nawiedzony był najazdem bolszewickim, a równocześnie zaznaczyły się na granicach zachodnich dążeń niemieckie w Górnym Śląsku i na Górnym Śląsku do skorzystania z tego najazdu, wykazał bezwzględną konieczność zabezpieczenia państwa naszego pod względem wojskowym przez ścisłe układy.

Wobec tego podpisani składają wniosek następujący:

Sejm wzywa rząd:

1) Aby zaraz po zebraniu się sejmu na dalsze obrady w styczniu, przedstawił komisjom dla spraw zagranicznych i dla spraw wojskowych wnioski, zmierzające do oparcia naszego przymierza z państwami zachodnimi na uchwytnych wzajemnych zobowiązaniach co do poszczególnych spraw, a w pierwszym rzędzie do zawarcia ścisłego układu wojskowego z Francją dla zabezpieczenia naszego państwa i pokoju światowego.

2) Aby w tym samym okresie przygotował projekty ustaw, nieodzownych do takiego zorganizowania naszej armji, jakie jest konieczne do zawierania układów wojskowych z innymi państwami.

3) Aby zdał sprawę z prac misji wojskowej francuskiej w Polsce i wyjaśnił, czy kompetencje tej są tego rodzaju, że dla jej możności wypełnienia załania, z jakim tu p. rzybyła, i

technicznego współdziałania nad jakim większym udoskonaleniem armji polskiej i czy miała może w tym kierunku działać z wydatnością, odpowiadającą jej rzeczywistej powadze, oraz nakładom pieniężnym, związanym z jej pobyciem w naszym kraju".

Wniosek ten posła Dubanowicza i kolegów jego z Klubu Nar. Zjednoczenia Ludowego posiada znaczenie, którego do tereźnie ocenić nie jesteśmy wcale w stanie; potrzebna tutaj perspektywa historyczna.

Przypuszczać należy, że ogół przedstawicieli narodu stanie na wysokości zadania, że zrozumie nie tylko potrzebę czasu, ale więcej jeszcze: konieczność działania i zrozumiem tego wyciągnie odpowiednie konsekwencje na chwałę i szczęście Rzeczypospolitej.

Beta.

Do młodzieży akademickiej.

W jednym z moich niedawnych artykułków wspominałem o nowych zadaniach młodzieży akademickiej, która obecnie zwalniana zostaje z szeregów armji, wzywalem wówczas, aby natychmiast młodzież ta wzięła czynny udział w energicznej walce, jaka toczy społeczeństwo polskie z kłkami połączonych grup wyrotowo-bolszewicko-żydowskich.

Obecnie sprawa ta bardzo łatwo da się wprowadzić w życie, bo niema już podstaw do tłumaczeń, że tworzenie zrzeszeń kulturalno-oświatowych, niosących wiedzę i radę w zastępy robotnicze i im pokrewne, napotyka na poważne trudności — dzięki właśnie temu, że powstała organizacja o powyższych celach, o której egzystencji doniósł nam „Rozwój” z d. 11 b. m.

Wobec tego nic innego nie pozostaje studentom — Polakom narodowych przekonań, jak tylko w najbliższej chwili, kiedy zjada do naszego miasta przedstawiciele „Ligi Młodzieży Polskiej”, zgłosić się tam z szczerą chęcią współpracownictwa, powiększając tym sposobem grono ludzi o szlachetnych i rozumnych dążeniach.

Jeżeli niektórzy z pośród akademików mają wątpliwości lub kierują się poglądem, że zakres działania wspomnianego stowarzyszenia jest zbyt szczupły i nie rokuje dobrych widoków rozwoju na przyszłość, to bezwarunkowo powinni o tem wiedzieć i trzeba to zaznaczyć, że nie było w Polsce ani też na całym świecie tak szczęśliwego zbiegu okoliczności, ażeby coś, co świeżo stworzono, prawie po jednym rzucie, ukazało się odrazu w całej doskonałości. Zresztą tyle jeszcze można powiedzieć i widać za pewnik, że z biegiem czasu i po wydatnem poparciu społeczeństwa naszego, placówka ta rozrośnie się, program swój rozszerzy i zacznie działać sprawnie.

To też, najmocniej jestem przekonany, że większość młodzieży studiującej biorąc wyluszczenia powyższe pod uwagę, zgłosi się gremjalnie w d. 20 b. m. w „Lidze Młodzieży Polskiej” i odda się pracy społecznej, mając tam pole dla wielania swych ideałów w czyn. Przecież, tylko skupiając się i działając solidarnie, jednolicie, może młodzież inteligentna wiele pomóc ojczyźnie i jej obywatelom.

Potrzeba przedewszystkiem dobrych chęci, a praca w uświadamianiu warstw robotniczych wyda w krótkim czasie plon pokaźny, boć przecie robotnik nasz nie jest zły, jak wiele się zdało, ale w znacznej części prowadzony na pasku żydowsko-czerwonym; nie ma więc znikąd rozsądnych wskazówek, idzie droga wytknięta przez swych przewodników.

Wyrwać lud pracujący z rąk bandy wyrotowo-żydowskiej — to jest obowiązkiem także młodzieży wyższych zakładów naukowych. Śpieszcie więc do wydatnego działania.

L. T. Orlik.

Odnaczenie Virtuti Militari

Dzisiaj w Łodzi odbędzie się niezwykła uroczystość, bo wręczone na ważniejszego orderu polskiego „Virtuti militari”.

Bohaterem, którego pierś ozdobi ten krzyż zwycięski, jest pan Adam Gozdawa Mikołajczyk podporucznik pierwszego pułku czołw.

Urodził się w Krakowie, ale małym dzieckiem został wywieziony do Aleryki, gdzie też wstąpił w 1917 roku do formującej się armji polskiej, z którą przybył na front francuski i tam walczył za naszą sprawę, a potem z wojskami Hallera przybył do Polski.

W czasie polskiej ofenwy znalazł się na linii kolejowej Warszawa—Miawa i tam odznaczył się, zdobywając sztandar bolszewicki i kilkudziesięciu bolszewików, których zabrał do niewoli.

Tych dzielnych żołnierzy polskich było tylko kilku.

Około Konopki pod Wyszynem p. Adam — Gozdawa Mikołajczyk od granatu utracił dwa palce: wielki u prawej, środkowy u lewej ręki, oraz lewe oko.

Dziś bohaterowi żołnierzowi ozdobi pierś „Virtuti militari”.

Cześć obrońcom Ojczyzny!

KRONIKA

— Na odsłonięcie pomnika poległym Ślązakom w Sosnowcu.

a) Zapowiedziana uroczystość odsłonięcia pomnika poległych Ślązaków w Sosnowcu odłożona została i odbędzie się dziś d. 19 b. m. w południe. Z ramienia rady miejskiej udali się radcy

p. Macińska, Koziolkiewiczanka, oraz Chwałbiński, Kern i Guzowski. Zabrali oni ze sobą 250,000 n.k., które wręczone zostaną podczas uroczystości. Suma ta przeznaczona została z funduszy miejskich.

— Handel przedświąteczny.

a) W myśl „Dziennika Ustaw” Nr 2 1920 r. dekret § 11, lit. D., dozwolony jest handel w dniu 19 bm., we wszystkich sklepach od godziny 1 do 6 wiecz., jako w ostatnią niedzielę przed świętami Bożego Narodzenia.

— O pędliwości na paszportach.

W konsulatach amerykańskim i francuskim w Warszawie, odmawiają w ostatnich czasach, — jak donosi „Moment”, — wizowania polskich paszportów za granicznych, przedstawianych przez emigrantów żydowskich. Oba te konsulaty żądają, ażeby w odpowiedniej rubryce paszportu zaznaczono koniecznie narodowość polską, ukraińską lub rosyjską.

— Mundury dla zdemobilizowanych.

Ze względu na często powtarzające się skargi zdemobilizowanych żołnierzy, że przy zwalnianiu ich poszczególne formacje odbierają im mundury, — wyjaśnia się, że w myśl wskazówek dla przeprowadzenia demobilizacji, wydanych przez M. S. Wojsk., żołnierze bezterminowo urlopowani, o ile nie posiadają ubrań cywilnych, mają otrzymać mundury wojskowe. Taki wypożyczony mundur może służyć urlopowanemu żołnierzowi, aż do tego czasu, póki z zarobku nie kupi sobie ubrania cywilnego. Wówczas mundur wojskowy oddaje do swej P. K. U.

— Cena chleba.

W porozumieniu z przewodniczącym Komisji Apropowacyjnej przy prezydencie miasta ceceli i związek piekarzy masek w osobie P. Kazimierza Grahińskiego postanowił z dniem dzisiejszym pobierać za 4 funtowy chleb mk. 20, tj. mk. 26, f. 50 za funt jeden. Cena ta obowiązująca będzie piekarzy aż do czasu wydania ostatecznego rozporządzenia Komisji Apropowacyjnej Miejskiej. Cena ta obowiązuje wszystkie punkty sprzedaży chleba.

Osobom nie stosującym się do tego postanowienia piekarzy władze odejmą prawo w pieku i sprzedaży.

— ... na piekarni.

Na wniosek Okręgowego Urzędu Walki z Lichwą, Komisji Apropowacyjnej przedstawia władzom administracyjnym i instancji kilku piekarzy do odebrania koncesji.

Morderstwo amerykańnika.

(Dokończenie).

„Ależ to wprost niesłychane”, wołał. „Czy pan wie, panie sędzio, co mi podsunęto do autopsji? Sztucznie sfabrykowany przedmiot! Rodzaj lalki, która można było poruszać za pomocą elektryczności. Pomocnicy laboratoryjni byli tym wprost przerażeni. Zauważyli to dopiero wtedy, gdy ciało oziebło, ale nie śmieli mi o tym wspomnieć. Gdyż zdaje się że jak długo aparat ten funkcjonował, ciało to miało temperaturę ludzkiego ciała. Ależ to arcydzieło! Mówie wam, że to jest wprost cudowne! Ten sztuczny człowiek ma serce, mózg, płuca i krew w żyłach! Bez wątpienia musi być zaopatrzony nawet w elektryczne aparaty odbiorcze! Ależ to jest wprost fenomenalne!”

„Ależ, mój drogi kolego, jestem do głębi wzruszony pańskim podziwem”, zawołał Amerykanin.

„Doktor Jeffries!” wykrzyknął Gaspord. „Pan jest doktorem Jeffries! Mój drogi mistrzu, mój sławny kolego!”

Doktor Gaspord wpadł w kompletny entuzjazm.

„Mam nadzieję, że zechce mi pan wybaczyć kłopot, który mu sprawiłem”, odezwał się uprzejmie Amerykanin do pana Des An-

gles. „Ale na darmo zapewniałem już przedtym o mej niewinności, nie chciało mi wcale wierzyć. Lecz w gruncie rzeczy było mi to bardzo na rękę. Potrzebowałem zdarzenia, budzącego powszechną sensację, by wprowadzić mój wynalazek w świat. W Ameryce jestem zbyt znany i zaraz byłiby ludzie czegoś się domyślali, podczas gdy tu rzecz się miała całkiem inaczej. Sensacyjna zbrodnia, aresztowanie, artykuły w dziennikach, a potem wśród tego zamieszania jak bomba wybuchająca prąd... To jest, jak pan sam chyba przyzna, rekłama tak wspaniała, że lepszą trudności było wymyślić. Proszę sobie uprzytomnić, że od przeszło dwudziestu lat pracowałem nad problemem stworzenia automatu, zupełnie podobnego do człowieka, że pięć maszyn skonstruowałem i zniszczyłem, zanim udało mi się stworzyć androide, którego nazywałem Jozual. Niezmierną trudność sprawiały mi akumulatory; my tak niewiele wiemy o elektryczności... Ale pozwolę sobie przy sposobności wyjaśnić panu to wszystko aż do najdrobniejszych szczegółów. Napisałem o tym memoriał który podam do wiadomości świata naukowego... Równocześnie zaprodukuje i sam twór.”

„Wybaczy pan ma ciekawość”, zapytał pan Des Angles, „jak się jednak ma rzecz ze skaleczeniami na pańskiej twarzy, skąd się one wzięły?”

„Moje skaleczenia?” Amerykanin zawa-

chał się chwile. „No tak”, objaśnił po chwili. „te rany, to on mi zadał. Mówiłem już panu, że byłem zdecydowany obudzić wiarę w morderstwo, wywołać sensacyjny wypadek, któryby załansował w świat mój wynalazek. Ale z wykonaniem czekałem jeszcze ciągle, wzdrygałem się przedtym. Prostu żywałem się na myśl, że miałbym zniszczyć ten twór, który był produktem olbrzymich studiów i wieloletniej pracy, — to, co oznaczało mój pierwszy zupełny tryumf — a co poza tym jeszcze, tak wspaniale człowieczo wygladało... gdy spostrzegłem na mnie swymi wielkimi oczyma... W końcu w noc morderstwa (uśmiechnął się i poprawił), w noc tej przygody wypilem namyślnie whisky ponad zwykłą miarę, aby dać sobie odwagi. Powróciłem do domu na noc — byłem silnie zdenerwowany i równie silnie zdecydowany wykonać mój tryumf. Tak całkiem dokładnie nie pamiętam, wówczas zaszło — whisky, panowie reżysjerzy? Nieprawdaż? — Zapewne zapomnę wyłączyć prąd popędowy, który ożywił androide, zanim go zrzuciłem z okna — jest to, że się bronil — skoro ja noszę ślady...”

„On bronil się?” zapytał zdumiony sędzia.

„Nie! Chce przez to tylko powiedzieć, że ja niezgrabnie wzięłem się do rzeczy, jakby cień, przemknął po energicznej ty-

Wypredak przedświąteczna z rabatem
Wódki i likierów Poznańskich
 poleca
dom Handl. „S B ELINSKI i Ska”
 Skład ul. Karola Nr 8 telefon 296. 3947 3

wydział i poddawany go pod kontrolę Wydziału Ojeki Społecznej.
 2) że ma już we wrześniu r. b. p. lacił ławnikowi z. Ojeki Społ. p. Męcni-kiemu zbadanie sprawy K. T. zaś w październiku wyłonił specjalną komisję dyscyplinarną w skład, której weszli: ławnik Arndt, ławnik Maciński, męcnas Zelazowski i przedstawiciel Związku urzędników miejskich, p. Gasman. Do komisji tej Rada Miejska na posiedzeniu 14 grudnia r. b. wybrała r. r. Chwałbińskiego, Heimana i Culewskiego.

Kradzieże.

a) Z kooperatywy spółwców „Bratnia pomoc” mieszczącej się przy ul. Żygierskiej 83, ni wykryci sprawcy skradli różnych artykułów spożywczych na sumę 100,000 mk. Na ślad złoczyńców nie natrafiono.

Z mieszkania Mani Flek, zam. przy ul. Wólczańskiej 41, skradziono różnych rzeczy na sumę 100,000 mk. O powyższej kradzieży zawiadomiono Urząd Śledczy.

Magistrat o wszelkich sprawdzonych narużeniach zawiadamia natychmiast społeczeństwo łódzkie za pośrednictwem pras, natomiast nie może publikować spraw co do których śledztwo jest jeszcze w toku. Magistrat jest zdania, że przedwczesne ogłaszanie szczegółów tego rodzaju przed ukonowaniem siedziva urudnia pracę komisji siedzących.

W sprawie stowarzyszeń.

a) Wojewoda łódzki nadesłał do starostów Komisarzy Rządu ważne wyświecenie w sprawie stowarzyszeń. Wobec powtarzających się faktów nieprzestrzegania obowiązujących przepisów o stow. i związkach, należy rozróżnić zasadnicze typy stowarzyszeń; 1) stow. nieposiadające praw osoby prawniczej; 2) stow. będące osobami prawniczymi i działające na zasadzie wciągniętego do rejestru statutu. Stow. pierwszego typu nie może posiadać majątku, gromadzić funduszy, ani zawierać umów. Stow. drugiego typu posiadają szerokie prawa a ich zakres działalności powinien być omówiony w statucie. Starostwie i Komisarz rządu powinni przestrzegać by stow. pierwszego, typu nie działały przed terminem 2 tygodni. Stow. 2 typu przed zarejestrowaniem ich przez województwo ewentualnie ministerstwo. Z chwilą ogłoszenia reskryptu Województwa należy wszelką działalność przeciwiącą się powyższym postanowieniom uznać za nie legalną a winnych pociągać do surowej odpowiedzialności. Przepisy tymczasowe nie odnoszą się do Stowarzyszeń o charakterze specjalnym jak handlowe, rolnicze, budowlane, kulturalne, które podlegają kompetencji odnośn. ministr.

Pieczyno świąteczne dla łódzkich internatów dziecięcych i ochron.

Wydział ojeki społecznej magistratu m. Łodzi podaje do wiadomości wszystkich miejscowych internatów dziecięcych i ochron korzystających bądź z przydziałów produktów w naturze państw. komitetu pomocy dziecom lub też z obiadów gotowych dziecięcych kuchni miejskich, że państw. kom. pomocy dzieciom przyznał dla tych instytucji, odpowiedni przydział pieczywa świątecznego w ilości 160 gramów na osobę. Zleca się przeto instytucjom tym jak najrychlejsze skomunikowanie się z państw. kom. pomocy dzieciom w celu złożenia odpowiedzi, zapotrzebowania i omówienia szczegółów odbioru pieczywa.

Sprawozdanie Związku kat. Polek.

Sprawozdanie z kwesty urządzonej przez Związek katolicki Polek na rzecz kursów wieczorowych, istniejących przy Związku.

Zarząd Z. K. P. w przeddzień kwesty zdecydował 50 proc. oddać na żołnierza na froncie. Wysłano z kwesty, urządzonej w dniu 10 października rb. mk. 32,771 87f. szilkki, zaczki nakleiki na puszki i wynajem puszek 4,191 60f. pozostało mk. 28,580 27f. Z tej sumy przewodnicząca p. Anna bar. Heinzel wręczyła p. pułk. Kuchince celem przekazania p. gen. Olszewskiegemu na żołnierza na froncie mk. 15,000 pozostałe 13,580, mk. 27 ten. przypada na kursy wieczorowe dokształcujące.

Zawieszenie czynności.

Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa podjęła do powszechnej wiadomości że oddziały jej z powodu świąt Bożego Narodzenia będą otwarte w dniu 24 grudnia r. b. od godz. 9 do 11 w południe, zaś w dniu 25 grudnia zupełnie będą zamknięte.

Komunikaty.

„Dla Ciebie, Polsko!”

Od 25 b. m. demonstrowany będzie w Sali Koncertowej pierwszy wielki obraz „Polifilm” największej wytwórni kinematograficznej w Polsce p. t. „Dla Ciebie, Polsko!” Staranna wystawa, ołbrzymi nakład pracy, wykonana każdego niemal szczegółu składają się na całość doskonałą.

Nagły zgon.

a) Przy ul. Piotrkowskiej róg Rozwadowskiej, zmarł nagle Krzywaniak Anulej, zam. przy ul. Piotrkowskiej 99, trupa przewieziono do prosektojum przy ul. Łąkowej 32.

ze swym androida przedmiotem rozmów całego kulturalnego świata. Dzienniki prześcigały się w opisach interesujących szczegółów o tej człowieczej maszynie. Przypominano automaty, znane już z historii, mówiono o androidach Alberta Wielkiego, Maezeisa, Hoffmana i Villiersa de l'Isle. Zapatrywania uczony były podzielone. Finansiści ofiarowali uczonemu olbrzymie sumy do dyspozycji, a spekulanci proponowali założenie przedsiębiorstw dla sporządzania sztucznych służących i żywych posagów. Doktor Jeffries został członkiem honorowym ogromnej liczby towarzystw naukowych, otrzymał moc orderów, a w tysiącach egzemplerzy rozszerzano kartki pocztowe z jego portretem, na wielu z nich umieszczono także portret nieszczęsnego Jozuy Wilsona.

w stanie najwyższego podniecenia i widocznego rozstroju nerwowego. Stała przez długią chwilę przed biednym, pokaleczonym autotematem nie odrywając on niego wzroku. Potym odwróciła się z krótkim, histerycznym śmiechem i odeszła.

Tymczasem dr. Jeffries zamienił swe dotychczasowe mieszkanie na wspaniałe apartamenty na pierwszym piętrze owego kosmopolitycznego hotelu. Zamierzał w najbliższych dniach opuścić Paryż, by objechać z odczytami wszystkie stolice Europy, przyczem zamierzał zademonstrować ciało Jozuego Wilsona. Równocześnie poczał konstruować nowego Jozue. Wieczorem tego samego dnia, o którym co dopiero mówiliśmy, dr. Jeffries, powróciwszy około północy do domu, nagle usłyszał, że otwierają się drzwi do przedpokoju.

Był on jyskutek upadku ciężko uszkodzony. Prócz tego poturbował go srode w pierwszym swym zdumieniu i podnieceniu dr. Gaspoird. Najpierw włóczęno biedne, fałszywe zwłoki z jednej sali wykładowej do drugiej, potym wystawiono je na widok publiczny, a tłumy ludzi przeciągały przed tą cudowną maszyną i ze zdumieniem oglądały to nieszczęsne, a tak do ludzkiego podobne, okropnymi ranami pokryte ciało, które było tryumfem twórczego geniusza ludzkiego.

Wstał, żeby zobaczyć, kto tam wszedł, gdy naraz w półciemnym salonie dostrzeął zarys delikatnej sylwetki kobiecej w białym, wielkim fartuchu. Odrazu przypomniał sobie ową małą angielską dziewczynę. Chciał przemówić, tłumaczyć, działać — ale już nie zdążył...

„Klamco, klamco, nor forcol!” syknęła przez zaciśnięte kureczowo zęby. Podniosła rękę, rozległ się trzy strzały rewolwerowe, dr. Jeffries upadł na twarz, uderzając głową o podłogę. Z ust wytrysnął mu strumień krwi, a potem — skonał.

Wśród tłumy ciekawych znalazła się i młoda, bladejtnka blondyneczka. Znaidowała się, iako później jednogłośnie dozorcy,

Z Komisji płac minimalnych.

a) Jak nas informują, w komisji płac minimalnych 4 Stowarzyszeń pracowniczych pertrakcji i krajowym związkem przem. st. włókienniczego, zostały już ukończone i minimum płac pracowników firm należących do rzeczonego związku określono: praktykant biurowy 4,000 mk. miesięcznie, maszynistka i biurolistka 7,000 mk. miesięcznie, stenotypistka i kontrolistka 8,000 mk. miesięcznie.

Podwyższenie opłat targowiskowych.

a) Magistrat postanowił podwyższyć opłaty targowiskowe do norm następujących, za 1 metr kw. mk. 1, za stanowisko minimum mk 2, za wóz jedno konny mk. 10, za wóz parokonny mk. 15 nowa taryfa obowiązować będzie od 21 b. m.

O zapobieżeniu brakowi węgla.

a) W piątek zwróciła się do p. Rzewskiego delegacja robotników, fabryk włókienniczych, prosząc o współdziałanie i interwencję u władz centralnych w sprawie katastrofalnego braku węgla, skutkiem czego kilkadziesiąt tysięcy robotników pozostało bez pracy. Robotnicy z fabryk i wykończalni wskazywali, że w zakładach tych znajdują się wielkie ilości towarów w stanie niewykończonym, które wrazie dłuższej przerwy mogą ulec zniszczeniu, przyprawiając przemysł o milionowe straty.

W sprawie tej w poniedziałek wyjeżdża delegacja, składająca się z przedstawicieli przemysłowców i robotników, do Warszawy.

Echa nadużyć w tanich kuchniach.

a) W związku z informacjami, jakie ukazały się w niektórych pismach łódzkich w sprawie stosunku magistratu do nadużyć w komitecie tanich kuchni magistrat wyjaśnia,

1) że jeszcze w czasie urzędowania p. Otto z rozporządzenia prezydenta zamknięto 4 kuchnie (w tym kuchnię Grynberga) zaś niesumiennych gospodarzy wydalono. W lipcu r. z. utworzono komisję międzywydziałową, pod przewodnictwem r. Chwałbińskiego, w celu zbadania tanich kuchni. Na skutek wniosku tej komisji zlikwidowano K. T. K. jako samodzielny

Amerikanina). Rzeczywiście wypilem wtedy za dużo whisky. Codziście panowie zemna, pójdziemy do Morgi, tam sami sie przekonacie, że jest to poprostu zwykła maszyna”.

„A ta mała Angielka, zaieta w hotelu?”
 „To dziewczę? No tak, to był jeden z przeprowadzonych przezemnie eksperymentów. Chciałem sie przekonac ponad wszelką watpliwość, czy mój automat może wywierac głebsze wrażenie. Mogłem go oczywiście za pomocą prądu elektrycznego wprawić w ruch i udzielić mu wtedy rozkazów, które on posłuszenie wykonywał. Pozostawilem go więc słusznie wykonywał. Pozostawilem go więc dwa czy trzy razy sam na sam z dziewczyna, a sam, chcąc nibyto pracować, zamykałem się w sąsiednim pokoju... Potym rzeczywiście za ledwie mogłem powstrzymać się od śmiechu widząc, jak ta mała rzucala maszynę, z którą widzać, jak ta mała zrucala maszynę, z którą się — jak sadze — zaręczyła, najczulsze spojrzenia... To była rzeczywiście znakomita maszyna...” dodał.

„Stawiam wniosek, by mego klienta wypuszczone natychmiast z wiezienia”, powiedział pan Cabrolle.

To krótkie zdanie, to było wszystko, co słynny adwokat wygłosił w tej dziwnej aferze, ale wystarczyło by jeszcze bardziej umocnić jego i tak znaczący rozgłos.

Zadziwiająco szybko rosła sława doktora Jeffries. Z dnia na dzień stał się on wraz

Treść obrazu jest aktua na o podłożu społecznym. Wywy interesujący scenarjusz p'óra p. Józefawieza łączy w sobie życie wsi i dworu z akcją wojenną.

Pozdrowienia pięknym Łotzianom zasłają zdalekich kresów podoficerowie 2 kompanji 10 bataljona saperów.

Podpisy: Kazimierz Kuczyński plut. Józef Władarek plut. Fuljo plut. Henryk Stawek plut. Michał Trzeciak kapr. Leonard Krysiak kapr. Bolesław Rychlik kapr.

Teatr i sztuka.

Koncert ludowy.

Dyrekcja koncertów, pragnąc dać możność najszerszym masom uczęszczania na koncerty a tym samym poznanie im arcydzieł literatury muzycznej postanowiła urządzić w tym sezonie koncerty ludowe po najniższych cenach pierwszy taki koncert ludowy odbędzie się w niedzielę d. 19 b. m. o godz. 6 i pół wiecz. w sali koncertowej. Udział bierze Łódzka Orkiestra Symfoniczna pod dyrekcją Br. Szulca, oraz p-ni Helena Rinas, która odśpiewa szereg pieśni ludowych. Przy to tętnie zasiadzie dyr. Teodor Ryder. Bilety od Mk 3 do Mk. 15 do nabycia w kasie Sali Koncertowej.

— Wielki Koncert.

Staraniem Komitetu pomocy sierotom dzisiaj 19 grudnia r. b. o godz. 8, 15. wiecz. odbędzie się w Sali Koncertowej ul. Dzie na 18 na rzecz „Domów Sierotych w Łodzi” wielki koncert.

Udział biorą: P. Zbońska - Ruszkowska, artystka opery warszawskiej. P. M. Frenkiel, artysta Teatru Rozmaitości i Pan Profesor St. Barcewicz, artysta wiruc; akompanjuje Dyrektor Teodor Ryder. Ze względu na cel szlachetny: pomoc sierotom, czciokroć sierotom po poległych obrońców ojczyzny, niewątpliwie publiczność pocięszy s.ędzi wieczór w artystycznej atmosferze, spełniając zarazem moralny obowiązek.

Do Rosji.

Wielkaś ty była i ciemna,
W mrokach gubiłaś swe kształty —

Od Sachalina do Niemna,
Od Archangielska do Jalty.

Biednaś ty była i bosa,
I głodna na czarnej ziemi,
Choć ośniewałaś niebiosą
Cerkwiami złotogłowemi.

Od posad toba do pował
Trzasł Stieńka Razin z Jermakiem,
Piotr Wielki ciebie budował,
Swym carskim zbijał kulakiem.

Trzeszczały lby pod rżami,
Chyliły się aż do ziemi...
— Zmiluj się, zmiluj nad nami,
Rabami twemi grzesznemi! —

Carom i Bogu na chwale
Skapana w schizmach kacerskich,
Tys świeczki żółta i białe
Palila w Ławrach Pieczerskich.

I mdle płomyki pelzały
Pod dziki chichot szatanów,
A tobie w mózg się wswsaly
Upiory. Groźnych Iwanów.

Włec bilaś w cerkwiach pokłony,
Kulaś kaidanv i kratv,
Batama smagałaś dzwonv,
Na Sybir włokłaś armatv.

I rosłaś tak, rosłaś ciemna,
Zakuta, zakratowana,
Uboga, a czarnoziemna,
Modlaca się, a pijana.

Dziś nie ta ty, choć ta sama,
Jednaka czynów twych miara —
Car w turmach niewolił chama,
Cham zatkł kolbami cara...

I dziś ty bez cara — carska
I ciemna, tak samo ciemna,
Ziemia słowiańsko-tatarska
Od Sachalina do Niemna!

Najtńsze prezenty gwiazdkowe

to książki

w Księgarni i Składzie Nut

Gebethnera i Wolffa

w Łodzi, ul. Piotrkowska 87.

Wielki wybór — Dobra treść — Piękna oprawy!

5958

Obawy o pokój europejski we Francji.

Dymisie swoja uzasadnił minister wojny Lefevre w dłuższym liście, który wczoraj wystosował do prezydenta ministrów. Przypomniał on w nim, że większość rady ministrów już od dłuższego czasu była innego zdania, a jeżeli on, w sprawie stanu liczebnego wojsk, których utrzymanie jest dla bezpieczeństwa Francji konieczne i w sprawie granicy wieku, która ma być przyjęta dla wcielania do szeregów młodych żołnierzy. Minister wojny pisze w swoim liście:

„Powodem mojej dymisji jest to, iż gabinet nie był tego samego zdania w sprawie Niemiec i niebezpieczeństw, które nam grożą i w sprawie stanu liczebnego wojsk, które musimy utrzymać aby przeprowadzić postanowienia traktatu pokojowego, ażeby się bronić i ażeby mieć gwarancje w razie ataków przeciwko państwu, jak Polska, Czechy i Rumunia, których egzystencja jest niezbędna dla naszego bezpieczeństwa. Jest to kwestia mego sumienia. Nie bez zdania sobie sprawy z powagi położenia widzę wielkie niebezpieczeństwo, nadciągające ze wschodu, w które państwo współpracownicy nie wierzą, ale w które ja wierzę, które ja czuję i które ja widzę. Byłoby nie do usprawiedliwienia, jeślibym tego niebezpieczeństwa nie postawił na czele moich rozważań i jeślibym je podporządkował względem politycznym, parlamentarnym albo innym”.

Następca Lefevre'a jest poseł Ravberti, jeden z dzielnych obrońców przedłożenia o trzyletniej służbie wojskowej z r. 1914. Ravberti był w czasie wojny sprawozdawcą prawie we wszystkich większych sprawach, trwających się armii, jak np. organizacji artylerii, która stała się w czasie wojny główną bronią.

Z sejmu.

WARSZAWA. 18 Posiedzenie 199. Początek 10 m. 40

Po załatwieniu kilku drobniejszych wniosków. Przystąpiono do zagwarantowania rent ubezpieczeniowych na Śląsku Górnym.

Po przywołaniu Poznańskiego i Pomorza do Polski wielu pracowników ubezpieczeniowych w tamtejszych kasach straciło renty i dotąd ich nie otrzymuje. Nie jest to wina naszego rządu który stara się zawrzeć umowy z kasami niemieckimi ale spotyka sprzeciw rządu niemieckiego. Wskutek czego sprawy tej dotąd nie załatwiono. Prasa niemiecka zaś wyzskuje to jako argument przeciw przyłączeniu Śląska do Polski. Ustawa niemiecka powinna być broń wytracić wrogom, przez to, że Rzeczpospolita przyjmie na siebie gwarancje wypłat w markach niemieckich, rent na leżnych robotnikom.

Ks. Kotula przytacza argumenty historyczne przemawiające za przynależnością Śląska do Polski. Następnie zaś stwierdza, iż Niemcy tylko dzięki temu mogły się tak uzbroić iż posiadały Górny Śląsk.

Śląsk powinien być należeć do Polski bez plebiscytu ale jest w Europie jeden człowiek który szkodzi Polsce a przez to bierze na siebie odpowiedzialność za przyszłość Europy. Niemcy chcą obecnie podczas plebiscytu przetrzymać na Śląsk 350.000 emigrantów starają się obniżyć naszą walutę szerzą kłamstwa i oszczerstwa i nie zaniedbują żadnej broni przeciw nam, my zaś ta droga nie pójdziemy ale

rece ludu śląskiego. Mówca prosi o przyjęcie ustawy i o wypłatę formie zaliczki aż do zawarcia konwencji z rżadem niemieckim.

Ustawę jednomyślnie uchwalono w drugim i trzecim czytaniu.

Następnie p. Grzedzieliowski przedstawił sprawozdanie komisji mieszczańowej.

Poczem zabiera głos p. Perl który twierdzi iż Art. 5 będzie tym orzechem który napewno w agitacji wyzsokany zostanie przez P.P.S bo oznacza on codzienna walkę pomiędzy lokatorami a właścicielami domów.

Zwalanie ciężarów na lokatorów mówi Perl nie dając im żadnych praw współwłaścicieli. Wywołacie każda miesięczna podwyżka bo te opłaty wznoszą beza z misiana na miesiąc.

Wzywa stronnictwa żeby pomogły odsłać jeszcze ra ten projekt do komisji. Konsekwencja przyjęcia art. 5 musi być ustalenie komitetów domowych. P. Czwertwński podtrzymuje w imieniu Zw. Lud. Nar. treść poprawki ks. Kaczwińskiego. Przeciwno niej przemawia minister sprawiedliwości Nowodworski. Miano przystąpić do głosowania gdy p. Wólcik żądał stwierdzenia kompletu.

Marszałek stwierdza, iż niema kompletu na sali.

Musze to stwierdzić przed publicznością ponieważ okazała się obecnych 103 posłów, komplet okazał się wystarczającym. Po stwierdzeniu kompletu wielu posłów z ławicy weszło na salę.

W głosowaniu odrzucono poprawki p. Purzaka do art. 3 które domagały się aby co do mieszkań 2 pokojowych podwyżka mogła sięgać 50 proc. co do 3 pokojowych 75 proc. co do mieszkań więcej niż 6 pokojowych 150 proc. Przewzięto te części poprawki, która dla mieszkań 4 i 6 pokojowych dopuszcza podwyżki do 100 proc.

Następnie uchwalono skrócić przyjęte wczoraj poprawki ks. Kaczwińskiego do art. 28 poczem uchwalono całą ustawę w 3 czytaniu.

Przystąpiono do sprawy skasowania urzędu zaopatrywania wojska.

Po referacie p. Czwertwńskiego, który umotywwował konieczność zniesienia Guza i przyjęcia tych spraw na Min. wojny. Ustawę wraz z rezolucją uchwalono w 2 i 3 czytaniu.

Pozatwinieniu kilku nadsyłanych wniosków. Marszałek zapowiada, że termin następnego posiedzenia będzie naznaczony późniejsz prawdopodobnie na 18 stycznia r.b.

W Jewrd. w Małopolsce.

Wobec obiegających prasę od dni parupogląsek o rzekomo zdecydowanym już wyborze osób na stanowiska wojewodów w Małopolsce i o małej niebawem nastąpić ich nominacji, Prezydjum Rady Ministrów stwierdza że wiadomości te są jeszcze przedwczesne.

Wczorajem rada naczelna P. P. S. narodziła się nad ewent. wycofaniem z rządu Daszyńskiego. Powzięte rezolucje trzymają się ściśle tajemnicy, a jak słyhać P. P. S. uzależnia pozostawienia Daszyńskiego od przyjęcia przez p. Witosza kilku warunków. Prawdopodobnie chodzi socjalistom o politykę nowego ministra skarbu Steczkowskiego.

W poniedziałek dn. 20 grudnia rb. w pierwszą rocznicę śmierci

JADWIGI KRASUSKIEJ

odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele Ś-go Krzyża o godz. 10-ej przed południem, o czym zawiadamia

RODZINA.

5979

ZE STOLICY.

Z Kom. Inwalidzkiej.

WARSZAWA, 18. 12 (PAT). Komisja Inwalidzka w obecności delegatów z min. skarbu pracy i spraw wewnętrznych oraz związku inwalidów obradowała nad projektem ustawy inwalidzkiej. Przyjęto 20 artykułów projektu, przewidujących wysokość zapażenia, które mają się równać 12 kategorii iść urzędników państwowych wraz z dodatkami. Nadto przyjęto artykuły projektu, przewidujące dodatki kwalifikacyjne, a także zaopatrzenie wdów po poległych inwalidach i zmarłych wskutek służby w wojsku polskim. Za inwalidów uważa się wszystkich inwalidów w wojsku polskim, formacji polskich przy wojskach polskich, dalej wszystkich tych, którzy ulegli kalectwu w walce zbrojnej zaborcami, tak powstańcy, członkowie P.O.W., a nadto inwalidzi wojsk zaborczych przed 7 stycznia 19 roku, o ile są obywatelami polskimi. Ze względu na pilność sprawy komisja inwalidzka rozpocznie swe obrady 12 stycznia przyszłego roku i postara się, aby projekt wszedł na pierwsze pełne zebranie sejmu po ferjach.

GWIAZDKA DLA URZĘDNIKÓW.

WARSZAWA 18 12 „Przebieg Wieczorny” donosi, że rząd postanowił podwyższyć mnożnik płacy urzędnikom państwowym. Do mnożnika wzięto płacę z dnia 1 listopada. Dopłata która wynosiła 200 proc. podnieść dla stolicy na 300 proc. w miejscowości 2-ej klasy 270, 3-ej 240, 4-ej 210, 5-ej 180. Podwyżka ta obowiązywać będzie od 1-go grudnia b.r. i zostanie wypłacona jeszcze przed świętami Bożego Narodzenia.

WNIOSEK N.P.R. O OBRONIE POLAKÓW W NIEMCZECH.

WARSZAWA. 18 12 Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmowej partii N.P.R. złożyła wniosek nagły następującej treści: 1) „Wzywam się rząd, aby przedsięwziął obronę polaków pozostających na obszarach niemieckich

Obrona Wilna.

LITWINI NAPRZYKRZAJĄ SIĘ WILNA.

(Od własnego korespon.)

WARSZAWA. 18 12 Dzisiaj odbyło się posiedzenie delegacji polsko-litewskiej w kwestii sporu granicznego. Delegacja litewska zażądała, że nie może być mowy o układach skoro Wilno znajduje się w polskim rynku. Zaznaczyć wypada, że w posiedzeniu tem był nieobecny minister spraw zagranicznych Sapiecha.

ROKOWANIA POLSKO-LITWISKIE.

W czwartek toczyły się w dalszym ciągu narady delegacji rządu kowieńskiego z polską

którym nieustannie bandy niemieckie wyrządza krzywdę. Obrona ta ma nawet pociągnąć za sobą prawo odwetu“ 2) „aby rząd polski poszukiwał wszystkich strat poniesionych przez polaków i nakazał je wynagrodzić odpowiednio. Nagłość wniosku uchwalono.

— Ciągnięcie premiówki.

Dzisiejsze ciągnięcie premiówki przyniosło, aż cztery wygrane: 2.95449 1.046715 2.2542737 2054969.

Pierwsza nie została sprzedana, druga została sprzedana przez Białostocką izbę skarbowa do Kolna, trzecia została wysłana do Ameryki, czwarta nabyta w Wielkopolsce.

Z KOMISJI ROLNEJ.

Komisja rolna pod przew. dr. Bardla uchwaliła, aby min. spraw wojskowych dokonywało zakupów słomy i siana w wolnym handlu przez kooperatywy rolnicze, a nadto aby rząd dla umożliwienia lepszego wyżywienia inwentarza udzielał odpadków (grudnej soli) ze salin.

Z KOMISJI PRAWNICZEJ.

Komisja prawnicza pod przew. dr. Marka postanowiła przedłożyć sejmowi projekt ustawy, której art. 1 uchyla rozporządzenie ROP. z dnia 17 września 20 r. w przedmiocie kar za obraze czci Naczelnika Państwa. Zaś art. 2 postanawia, iż ustawa ma obowiązywać z dniem jej ogłoszenia.

LONDYN. Posłem angielskim w Warszawie zostanie sir Wilian Grucold-Maximilianer, dotychczasowy ambasador w Konstantynopolu.

Ma on wielką przeszłość dyplomatyczną w życiu Anglii, był on między innymi posłem angielskim w Waszyngtonie, Hadze, Chrystianii, Meksyku i innych państwach. Jest to jeden z najzdolniejszych dyplomatów „Foreign office” mianowanie tak wybitnego dyplomaty na stanowisko posła w Warszawie, świadczy, iż Anglicy uznają Polskę za niezwykle ważną placówkę. Poseł liczy 53 lata.

mi sferami rządowymi. W ich przebiegu nie można było wcale zauważyć wpływu ujemnego, uchwalonej onejdaj przez komisję spraw zagranicznych rezolucji, w sprawie wileńskiej, wbrew obawom prasowych organów tendencji federalistycznych.

WYJAZD DELEGACJI DO WILNA.

W piątek o godz. 11 i pół przed południem, wyjechała pociągiem do Wilna delegacja sejmowa, do której należała posłowie: ks. Lutosławski, Zmitrowicz, ks. Maciejewicz, Waszkiewicz, Endmann, Czerniewski, Ziemiński i Kosmowska.

Historja jakich wiele.

Wagon papieru wysłany dla red. „Rozwój” z Myszkowa (W.W. dr. zel.) przez fabr. „Steinhagcu, Wehr i Ska” w dniu 2 grudnia przyszedł do Łodzi dnia 14 grudnia, czyli szedł 12 dni co stanowi 288 godzin. Ponieważ odległość od Myszkowa wynosi coś około 250 kilometrów, więc szybkość wagonu wynosiła niespełna 1 km. na godzinę!

Poprzednie wagony potrafiły iść 2 dni obecnie idą 12. Jest to niewątpliwie oznaka kolei i dowodem, iż czasu nie straciliśmy na marne.

Skutki żydowskich rządów.

Według urzędowej statystyki, przedłożonej komisji międzynarodowej dla badania epidemii cholery i tyfusu — w Rosji zanotowano 5 milionów wypadków tyfusu, z których prawie wszystkie śmiertelne z powodu braku środków leczniczych.

Ponieważ wojna wszechświatowa nie kosztowała Rosję 5 milionów zabitych, zjawia się pytanie co lepsze najkrwawsza wojna czy dyktatura proletariatu pod kierownictwem żydów?

Z Rosji

Zawsze po żyłewskul

PARYŻ 18. 12. (PAT) H Dzienniki londyńskie donoszą że ugoda z sowietami nie nastąpi rychło z powodu wyzywającego tonu notsatwieckich.

HELSINFORS 18 12 „Prawda” donosi, iż w 78 zakładach przemysłowych Petersburga wybrano do Rady Powiatowej 77 bezpartyjnych, a tylko 15 komunistów.

POWSTANIE PRZECIW BOLSZEWICKIE.

„Ridnyj Kraj” donosi: Na Krymie wybuchło wśród Tatarów powstanie przeciw bolszewikom. Do powstania przyłączyli się również robotnicy i marynarze sewastopolscy, Karaici, oraz 5 tysięcy żołnierzy Wrangla. Z tego powodu władze sowieckie wstrzymały nie wojsk swoich z Krymu na front zachodni.

SWOBODA SOWIECKA.

Komisarz bolszewicki Rakowski, wydał dekret, na podstawie którego unieważnia wszelkie śluby cerkiewne. („Rzeczposp.”)

SKUTKI PASKARSKICH CEN.

„Słowo Kujawskie” donosi, że w Włocławku zamarł zupełnie w tym roku ruch handlowy przedświąteczny. Sklepy świecą pustkami. Niektórzy kupcy poczynili niekłe przedświąteczne wystawy, lecz nie wiele one przyciągają kupujących. Więc powstrzymuje się od zakupów w mieście.

PIXIN

do mycia pielęgnowania **WŁOSÓW**
 Szampon w proszku, w płynie Vejetal woda roślinna dla w zma-
 niania włosów, brylantyna.

Żądać wszędzie!

na zelmierza polskiego.
 Sąd Okręgowy przesłał złożone przez
 pp. M. Wejtzaka i Ed. Kokerzyckiego mk.
 4000. oskarżonych z art. 513 k. k. w sprawie
 k. i. 1. 287 i 20 Bezimiennie 30 Zamast nabo-
 jeńska s. p. Józefa Radziakiego w pierwszą
 rocznicę śmierci dn. 18-12 20 nieodżałowanego
 brata i wója złożyły siostra i siostrzenice mk.
 200.

otwierania domu przy ul. Konstantynow-
 skiej 19, złożył zebrana podczas strajków do-
 wozcy domów mk. 100, za otwieranie bramy.
 Maksymilian Skarbet mk. 100,
 Na Statue Matki Boskiej Zwyczajnej
 Dla upamięnienia wieloletniej bitwy pod
 Warszawą złożyła p. Kwiatkowska z dz. 6 ni mk.
 100. p. Marynka złożył mk. 100. p. Maranna
 Michalak złożyła mk. 100

Na Górny-Sląsk.
 Pracownik Rozdziału chleba i mąki za-
 miast żywności świątecznych i Noworocznicy zło-
 żył na Górny-Sląsk mk. 50 i na żołnierzów mk.
 50 Bezimiennie mk. 20. Pluton łączności pocztą
 polową L. 12 plut. Sędziński złożył mk. 10.
 Zamrzycki złożył mk. 50.

Miljonerzy „Casina”

Od poniedziałku 20-go Grudnia dyrektor kina-teatru „Casino” przeznaczają
 CODZIENNIE JEDNĄ „MILIONÓWKĘ”
 która będzie rozlosowana MIĘDZY WSZYSTKICH WYKUPUJĄCYCH
 TEGO DNIA BILETY.
 Każdy bilet nosić będzie numer i datę.
 Wynik losowania ogłoszony będzie następnego dnia na
 ekranie i w poczekalniach.
 Losowania odbywać się będą w obecności przedstawiciela
 prasy i osób zaproszonych.
 Numery milionówek przeznaczonych do losowania będą
 wystawione w poczekalniach.

CASINO

CASINO

Wieczór uroczej OSSY OSWALDY,

Pocz. przedstawienia 3-iej

Panienka z wylegarni

Wesoła farsa w 4 aktach

PSIA MATECZKA

znakomita, pełna hu-
 moru farsa w 3 akt.

Odeon Tyko jeszcze dzis i jutro Odeon

Stowarzyszenie Czarnej Pięści

(W Labiryncie Nowego Yorku)

Romans Kinematograficzny w 8 serjach, W roli tytułowej amerykańska premjowa piękność

PEARL WHITE

3 SERJA

Walka na Dzwonnicy

Dramat detektywny w 6 aktach
 Początek przedstawień o 3 ej

Sal'a dobrze ogrzana,

Grand-Kino

72 Piórkowska 72

Ostatnie 2 dni

Marja Jacobini

Uroczą włoską gwiazdą ekranu
 w nastój. dramacie w 5 cz. p. t.

„REQUIEM MIŁOŚCI”

SKŁAD PAPIERU MATERJAŁÓW PISMIENNYCH
Wydawnictwo pocztówek i drukarnia

A. I. Ostrowski

55 PIOTRKOWSKA — Ł O D Z, — PIOTRKOWSKA 55

poleca w wielkim wyborze i po cenach umiarkowanych

NA GWIAZDKĘ

**MATERJAŁY PISMIENNE
I PRZYBORY BIUROWE**

Papeterie od mk. 30. — do najwytworniejszych, Albumy do fotografii, pocztówek, poezji, fotografii amatorskich, Garnitury do pisania, Notesy w skórzanej oprawie, Farby w pudełkach, malowanki, Książki obrazkowe, Ołówki kieszonkowe, Gry towarzyskie, Piórniki Karty do gry, Kalkomanie, Portfele adwokackie, Kalamarze na biurka, Teczki, Przybory do kreślenia i t. p. i t. p. Pocztówki, Świąteczne, Noworoczne, Kalendarze na 1921 r. do zrywania, termi: owe, kieszonkowe, tabliczkowe

Kalendarzyki Kieszonkowe

własnego nakładu zawierające m. in. najnowszą taryfę pocztową (z dn. 15 grudnia 1920) obszerną taryfę stempiową oraz tablice zamiany miar: metrowej na polską i rosyjską polskiej i rosyjskiej na metrową.

Roboty drukarskie w gustownym i czystym wykonaniu: wizytówki, karty i zaproszenia ślubne, karty adresowe, arkusze firmowe, pocztówki firmowe, rachunki, koperty, cyrkularze, kwitariusze, etykiety.

GOŁOWE ZE SKŁADU:

Druk fabryczne: książeczki robotnicze, księgi wypłat, księgi firmowe robotników, plakaty wszelkiego rodzaju. KSIĄŻKI i formularze do prowadzenia kontroli SPRZEDAŻY PRZEDMIOTY ZBYTKU.

Książki do prowadzenia kontroli sprzedaży KART do GRY.

KSIEGI HANDLOWE wszelkiego rodzaju: główne, kasowe, dzienniki, do buchalterji amerykańskiej i t. d. we wszystkich formatach i grubościach.

5987 2

Ogłoszenie.

Posiadacze karty żywnościowej okresu 128-go na grudzień uprawnieni są do nabycia:

- 3/4 funt, kaszy orkiszowej na podstawie odcinka Nr. 2
- 1 " soli białej " " " " 3
- 1 " " ciemnej " " " " 4
- 400 gram. cukru białego " " " " 5
- 1 funt. chleba żytniego " " " " 6
- 2 " " " " " " " " 7
- 2 " " " " " " " " 8

Odcinek Nr. 5 realizowany będzie dopiero po nadejściu cukru do Łodzi

Karty okresów poprzednich niniejszym się unieważniają z wyjątkiem odcinka 7 na cukier 127-go okresu, który realizowany będzie tylko do końca grudnia. 3990-1

MAGISTRAT

Komitet Rozdziału Cukra i Maki

Łódź, dn. 18 | XII 1920 r.

Lalki w wielkim wyborze jak również inne zabawki

poleca skład zabawek i galanterji

E Szpatbaum Nowomiejska 11
4014 front i piętro.

Instrumenty Muzyczne

wszelkiego rodzaju

reperuje się dobrze i fachowo u **Alfrada Lessiga** Nawrot 22 na składzie wielki wybór nowych i starych instrumentów po cenach niskich. 3986-1

pawłowskiemu Stanisławowi Rokicińska 45 skradziono paszport rosyjski wyd. w Machorach i książkę związkową oraz kartę urlopu bezterminowego wyd. w Łodzi 13077-1

Słaby Konstanty zagabł paszport niemiecki wyd. w Kolaszkach i dowód kolejowy 1100 mk rowers na 1000 mk. podpisany przez Wacława Słabego, znalazę proszę o zwrot tylko dokumentów na stację Kaliska, do kooperatywy. 13076-1

Przy oczekaniu tramwaju Zgierzkiego w Łodzi zgubiono portfel wraz z pieniędzmi i dokumentami wojskowymi oraz legitymacjami o przynależności do Państwowej kooperatywy urzędniczej w Łodzi. Uczciwego znalazę proszę o zwrot dokumentów pocztą, osobie za wynagrodzeniem pod adresem: Zgierz ul. Stykowska Nr 5 Piotr Glowacki (nauczyciel) 13118-1

Zagubił portfel z wojskowymi dokumentami karta zwolnienia na imię Zygmunta Janio i karta urlopową na imię Władysława Słowińskiego wyd. w Poznaniu. 13096-2

Zagubiono proszę sądowe z amową kupna mebli proszę się o zwrot zaraz za wynagrodzeniem adr. Sosnowa 19 m. 32 lub Piotrkowska 87 w biurze prósb. 13123-1

Stankiewicz Czesław, Widok 4 zagabł paszport tymczasowy w Łodzi. 13078-2

Niewiadomska Maryjanna zagabł paszport rosyjski wydany z gminy Górki Pabjanińskiej 13120-2

Dr. B.

Michowiecki

choroby dzieci
wznawil przyjecia od 5 6
pp. NAWROT 2 3635

Dr. med.

J. ROSIEWICZ

Choroby wewnętrzne.
Piotrkowska 104.
Godziny przyjęć 5 — 7,
prócz niedziel i świąt. 33905

Malarnia porcelany
Kilińskiego 86, w podw.
przyjmie do sklejenia złamane
rzeczy, jak: z porcelany, fajansu
szkła oraz figury.
Uwaga: Przyjmie wszelkie
rzeczy do drutowania c
szkła do szlifowania ora
borowania. 3954

Meble

z 1 pokoju i kuchni
z powodu wyjazdu do
sprzedania. Wiadomość:
Wólczajska 62, m. 9.
3972-2

Samochód

czterooosobowy 9 | 24 P. S.
wolny od rekwizycji w zu-
pełnym dobrym stanie, kom-
pletem narzędzi do sprzda-
nia. Wiadomość: Wólczaj-
ska 62, m. 9. 3971-2

Kupuję

bizuterję, brylanty
zioto srebro platynę
zegarki, płace ceny najwyższe
LUBKA

SIENKIEWICZA 20 m, 16
part., ost. wejście. 3970-4

Białe towary

biała poślisowe, flanely, bar-
chany, materiały na bluzki,
suknie i na spodnie.
nataniej do nabycia u
Petersilge i Szmitke
93 PIOTRKOWSKA 93,
3961-4

KUPUJĘ

BRYLANTY złoto; srebro dja-
me, perły, złote zęby, stare
zegarki, płace najlepsze ceny
proszę się przekonać.
Konstantynowska 7, prawa
oficyna I-sze piętro. 3775-15

Dr. med.

Stefan Kleniewski

ordynuje w chorobach płuc,
krtani, gardła, nosa i uszu
od 2-3 i 5-7 g. Sienkiewicza
50 m. 11 (Nawrot 17).

**Sprzedaję pozostałe
meble:**

1 szarn. sal. orzech. st. Ludwika
XIV, 1 duży gobelin, 1 szatę
bibli, 1 szafę do ubior., z wyz. z,
2 szafki cygar, 1 komodę z
toaletą, różne stoleczki i roz-
inne rzeczy, Wiadomość: ul.
Wysoka 22. 3991-1

Wyprzedaż

Gwiazdkowa

44 PIOTRKOWSKA 44

w. b.

**MAGAZYNIE
MOSKIEWSKIM**

jak długo zap starczy

od 23
Mk. chusteczki
szelki
poncz oszki
podwiązki

grzebień
lusterka
portmonetki
portfele
skarpetki
kołnierzyki
broszki
wstążki

od 53
Mk.

od 55
Mk. owijaki
półkoszulki
chustki na głowę
pończochy
paski
metr zelgu

staniczki
fartuchy łowicze
szaliki
rękawiczki
krawaty

od 75
Mk.

od 25
Mk. pończochy sport.
kołnierzyki gu-
mowe

metr madopolanu
Widz. wsk. płótna
na pościel, koszule
fartuchy, bluzki,
sukienki, ręczniki,
ścierki, barchany,
flaneli, zeiga, su-
rowki

od 135
Mk.

od 145
Mk. szale damskie
koszule tryk.
kalosony
spodnie łowicze
Mk. fartuszeki
sztuka ręczniki

od 190
Mk. majtki
ubranka trykotowe
krawaty jedwabne
pantofle płócienne
forebki

od 257
Mk. koszule damskie
chalki
chustki do okrycia
szale koronkowe
wełniane

portfele skórzane
sukienki
butelki skórzane
torebki
bluzki

od 350
Mk.

od 475
Mk. koszule męskie
kalosony
ubranka
kalosze

od 550
Mk. przescieradła
koszule prasowane
switry męskie
damskie

od 870
Mk. obrusy
koldry wełniane
kapy na łózko
switry wełniane
chustki płaszowe
szale

od 1500
Mk. palka męskie
ubrania u. zniow.

Tamże wszystkie oznaczone
przedmioty po cenie droższej
w gatunkach lepszych
DUŻY WYB R KALOSZY
krawatów jedwabnych białych
JAGOR KOMPOZYCYJNEJ,
szmuczek płótna towarów lokcio-
wych ra ubrania męskie i dams-
kie wyroby skórzane wstążki
Najpożyteczniejsze podarunki po
c. nie tańszej
41. Piotrkowska 44.
H. SZEJNFINKEL. 99

Sala Koncertowa

Dłusze Zodczni
cyklu koncertów

Cezarego Jellenty

We wtorek dn. 21 b. m. W środę dn. 22
Przebywający „Hanns Ewers“

Początek o godz. 8.30 wiecz.

Bilety w kasie sali koncertowej od godz. 10-1 i od 3 po południu.

4004-1

Teatr (W gmachu teatru „Sala ul. Cegielińska Nr 18) Teatr

„BAGATELA“

pod dyr. M. Tartłowskiego Kasa czynna od 12-2 i od godziny 4 po południu

Dzisiaj 4 przedst. popoł. z tym samym programem. Aktualna satyra znana rew. a łódzka w 2 ods.

Choinka u Hopkinsona

1 ods. i Rozkoszny i naskudny sen Hopkinsona
II Panna Hopkinsona robi dobrą partję.

Rozpocznie część koncertowa

Lekcje tańca

już się rozpoczęły

Hotelu Manteuffla

odbywają się w „Hotelu Manteuffla“
Do organizujących się kom. letów przyjmuje jeszcze kandydatów.

W. Lipińskiego 4009

POIRZEBNE

SPRZE AWOCZYNI PISM

w otwierających się Kioska h ulicznych.
Wymagana kaucja i znajomość rachunkowości. Zgłoszenia w Burze Dzienników „Przebieg“ Piotrkowska 81. 4015

Okazja!

Wyżłazią: odsąpie kon. letów (lepsze urządzenie z 2 pokojami z kuchnią Senatorska 1 róg Kłuskiego. 4011

Gwiazdkowa Sprzedaż

w firmie

Szmechel i Rozner, Łódź

Piotrkowska 100 filja Piotrkowska 160
W WIELKIM WYBORZE

Garderoba męska i damska
Garnitury i palta dziecięce
Futra, dekieszki i jupki na futrze
NADZWYCZAJ TANIO

TOWARY na suknie, kotsjumy, garnitury i palta
SUKNIE DAMSKIE najnowsze łasony z różnych towarów tanio
wykwintna biel zna damska z batystu i etaminy

PALTA ZIMOWE MĘSKIE

na jedwabiu z futrzanym kołnierzem 30773

Na gwiazdkę

Każdy uciechany siązki sięgnie!

Polak powinien ocieciom odarunkowe oiskojej.

w Łodzi, ul. Kilińskiego róg Główny. 3093-1

Maszyny do Olejarni, Młynów, Kaszarni

buduje Warszawa 31. Wytwornia Maszyn i Odlewania
Inż. J. A. Chrzastowski

Zarząd Warszawski. Z gm. Nowosąbska 4 z telef. 57-82.
Tłocznie hydrauliczne. Mławniki z wałkami dowolnych rozmiarów.
Gryczarki własnego systemu. Odlewy z własnych i nadesłanych modeli.
39314 Kola zębate gryzowane. — Turbiny wodne.

KOPJE

FANOW RYS. TECHN. e.t.c.
na pap. światłoczułych

wykonywa
ZAKŁAD HILISZ
RENKOWYCH

R. Borkenhagen
Piotrkowska № 100.

4013-3

! OGŁOSZENIE!

Komisja Zakupów Intendery O. G. Łódzkiej o podaje do ogólnej wiadomości iż zakupi w większych ilościach artykuły żywnościowe: jak jarzyny i surowizaty, pasze zboże i mąkę.
PP. oferenci proszeni są o składanie ofert do Komisji Zakupów tut. Intendenty z podaniem cen oraz warunków dostawy.
UWAGA: Uwzględnione będą tylko oferty, w których ceny na wyżej wymienione artykuły będą niskie.

Intendenta O. G. Ł.
Cegielińska 18
4010-5

poszukujemy
ruynowanych bankowców na Tezaw i Strojard

Bank Dyskontowy S. A.

GDANSK-BYDGOSZCZ

Łaskawe zgłoszenia do kierownika oddziałów
Czesława Nowaka
w TCZEWIE
ul. Dworcowa 53.
335-2

Fabryka trz nowych i bambusowych Mebli i wyrobów i oszyka skóh

RUDOLF GALL

(właśc. Stanisław Nowak)
Łódź, ul. NAWROTA № 4.

poleca na Gwiazdkę wielki wybór mebli fantazyjnych i wyrobów koszykarskich. Zwiadczenie magazynu nie obowiązuje do kupna. 3063-1

Do sprzedania piekarnia

Z całkowitem urządzeniem oraz resorka z powodu wyjazdu, w adomości w Zgierzu ul. Łęczycka № 2. 3074-5

Na gwiazdkę! TANIO!

tyl o u mnie;
bo w mieszkaniu prywatnym

Dzielna № 6

(obok kolei)

Płótno, Madopolami, Surówka, Flanela, Sibir, Purpur, różne Płocienka i Cajtki, ciepłe Chastki, Welenki w kratki i paski, Korty, Sukna, Szewioly, Bostony, Welry na palta i podszewka
Hurt i Detal.
Specjalne ceny dla kooperatyw i kółek rolniczych.

Przyjmuję futrzane roboty.
Okazyjnie
Nowa dekieszka na futrze.
Dwa s. ortowe ubrania.
Piotrkowska 83, m. 63.
prawa oficyna, 2-gie wejście, I piętro. 3090-1

Palta na Gwiazdkę

meskie zimowe na waclo z kołnierzem karakulowym od mk 5500 i od mk. 4500 Palta jesienne weleurowe od mk. 3000 palta damskie modne kotory waleurowe od mk. 2000 oraz wie modne damskie i meskie bielzina, ciepła, switry, plótno, surówki, tyki, pościelowe, flanely, chuztki, pończochy, skarpetki, koce i korty ubranowa. Poleca hurtowo i detalnie chrze cijanska sklaidnica towarowa pod firmą Jarmark Łódzki Łódź Piotrkowska 44. 15073-1

POLSKI BANK KOMISOWY Tow. Akc.

Centrala POZNAŃ, Główna 19
Oddział ziemioptodów

==== polecą w dostawach wagonowych: ====
słomę lnianą, słomę prasowaną, siano oraz
wielkie rolne płody. 3355

L A I
Klinika Lata
ul. Przejazd 14
Przyjmuje resztki na święta
Reperuje lalki tanio i dobrze
Wyprowadza lalki o niskiej
cenie. 11329 2

Podarunki Gwiazdkowe

najcielelnabyć można w zakła
dzie zegarmistrzowsko,
Jubileraim JANA CHMIE-
LA 4 Kawrot 4 ceny przystę-
pneprzyjmuje wszelkie repara-
cje zegarów i zegarków 391

Kto może wygrać MILJON?

Ten, kto kupując wina, wódki, likiery, delikatesy i t. p. po cenach przystępnych
w firmie P. WISZNIEWSKI, ul. 6 Sierpnia 20,
zaoszczędzi sobie tysiąc na „MILJONÓWKĘ”.

2861-4

„Kino-Resursa“

Kilińskiego 117.

Program do dnia 20 grudnia r. b.

„DUSZA ARTYSTY“

Wspaniały dramat w 5 akt.

Dziś TEATR Dziś

w Sali Handlowców

Piotrkowska 108

Odbędą się dwa wielkie przedstawienia

1-sze odbędzie się o 3 godzinie popołudniu

2-gie 7 wieczorem

Bilety będą sprzedawane w kasie teatru od godzi-
ny 9-ej rano.

Nech każdy spieszy ujrzeć sztukę harcerską.

4011

Czarna
KOPERTA

H. T. Kunert i Ska

w Łodzi ul. Piotrkowska 87.

Jedyny w Łodzi

Salon sztuki polskiej

ze stałą wystawą dzieł artystów polskich.

Kupno - sprzedaż - zamiana.

Zwiedzanie salonu bezpłatne, kupno nie obowiązuje. Na
podarunki gwiazdkowe przygotowano duży wybór dzieł o-
ryginalnych i reprodukcji, artystycznych w pięknych opa-
wach. 3995-2

Kto chce kupić coś pięknego

na gwiazdkę

niech spieszy do

KUNERTA i Ski

w Łodzi PIOTRKOWSKA 87

Albumy do pocztówek i poezji, przybory do manicure
gry towarzyskie, wyroby skórzane i t. p.

Ozdobne w dobrym guście i niedrogo! 3992-2

Najdrożej za

Brylanty

Perły i wszelką biżuterję

placi

Jubiler **A. Lewkowicz** Jubiler

89 Piotrkowska 89

SZCZURY Paryskie
SZCZURY Paryskie
SZCZURY Paryskie

Polska Spółka Akcyjna

„POLFILMA”

podaje do wiadomości, iż kolosalnym nakładem kosztów wykonała wielką narodową epopeę w 7-ku częściach wg. scenarjusza **Marjana JOZEFOWICZA** p. t.

**DLA CIEBIE
POLSKO!**

osnute na tle ostatnich walk z Bolszewją, z polską gwiazdą ekranową

JADWIGĄ DOLIWĄ

w roli gł. **OWERŁO, OSTERWA i SLIWICKI** oraz artyści teatru Rozmaitości w Warszawie.
obraz ten będzie demonstrowany od **25 grudnia**

w Sali Koncertowej

DZIELNA 18:

UWAGA: Zdjęć dokonano na placu boju pod Warszawą, Lwowem, Wilnem i Zamościem.